

Motie Bereikbaarheid als basisrecht

Domeinvergadering Fysiek - 04/02/2025

Gemeente Maastricht

Rolverdeling

- Wet personenvervoer 2000
- **Provincie Limburg:** OV-autoriteit en concessieverlener
Verantwoordelijk voor: formuleren van het OV-beleid, verlenen van concessie en toezien op de uitvoering
- **Arriva:** concessiehouder (2016-2031)
Verantwoordelijk voor: uitvoering concessie en ontwikkeling (o.a. lijnvoering, dienstregeling)
- **Gemeente Maastricht:** wegbeheerder
Verantwoordelijk voor: openbare wegen, busbanen, verkeerslichten, bushaltes en busstations

Motie Bereikbaarheid als basisrecht (7 november 2023)

“BESLUIT:

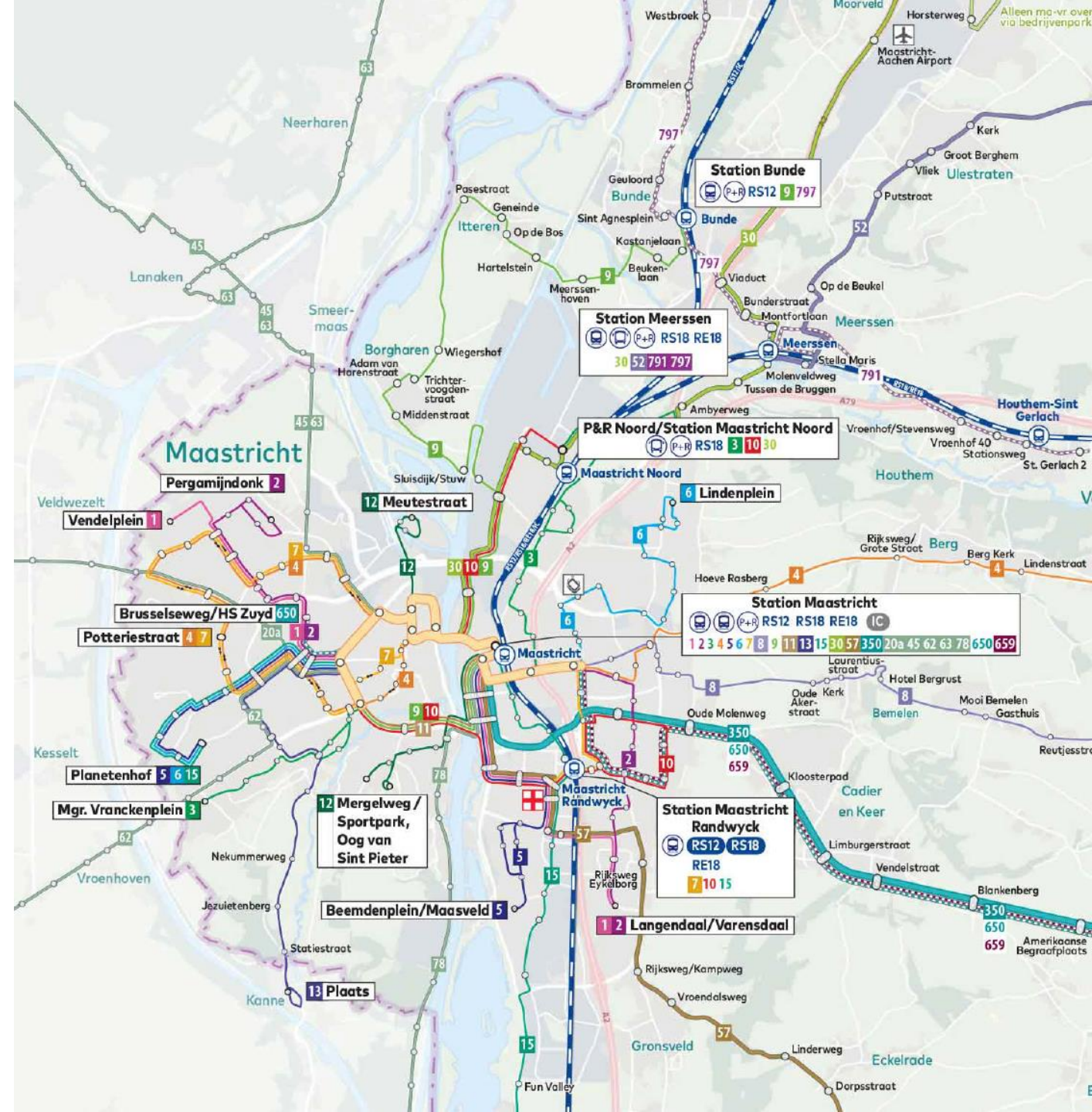
- Bereikbaarheid als basisrecht voor elke Maastrichtenaar het uitgangspunt moet zijn in de gesprekken met Arriva. Dit uitgangspunt ook kenbaar te maken richting de provincie;
- De bereikbaarheid van de belangrijke voorzieningen in onze stad en de ov-opties per buurt inzichtelijk wordt gemaakt en daarvoor aansluiting te vinden bij de al bestaande ov- en bereikbaarheidsstudies;
- Te onderzoeken waar buurtbusprojecten en Arriva Vlinder een oplossing kunnen bieden;
- Hierover in gesprek te gaan met de buurtnetwerken of zij hier zelf invulling aan kunnen geven en ook het UWV hierin te betrekken;
- Hierover in gesprek met de provincie om te kijken naar langdurige financiering, zoals bijvoorbeeld de subsidieregeling voor de wensbus;
- Het OV stukken duurder wordt en te onderzoeken of de meedoenpas ook ingevoerd kan worden in Maastricht m.b.t. het OV;
- Van dit alles een terugkoppeling te doen toekomen aan gemeenteraad Q1 2025 en de uitkomsten hiervan te bespreken in de domeinvergadering”

OV netwerk in Maastricht

- **Aantal buslijnen: 25**
  - **Arriva:** 14 stadsbuslijnen, 3 streekbuslijnen en 3 schoolbuslijnen
  - **De Lijn:** 4 streekbuslijnen
  - **TEC:** 1 streekbuslijn

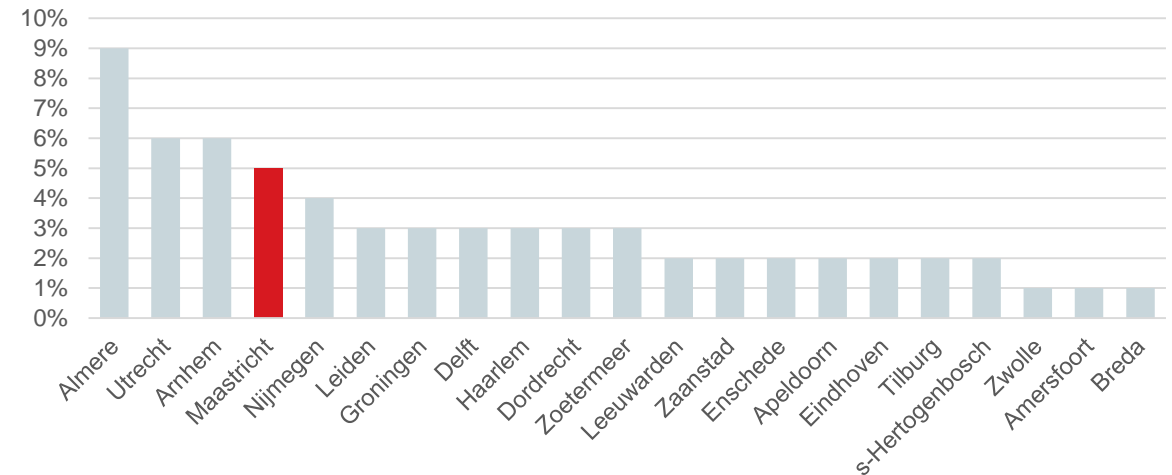
In de bijlage bij deze presentatie wordt een overzicht gegeven van de buslijnen en de toegankelijkheid tot deze buslijnen per buurt.

Gebruik van het OV

- Aantal instappers in Maastricht op een gemiddelde werkdag: **ca. 27.600** (najaar 2024)
- De busreizigers in Maastricht vertegenwoordigen **25 tot 30%** van het aantal instappers in heel Limburg
- De bezetting is goed. Er heerst geen beeld van lege bussen, maar er is ook nog ruimte voor groei
- In vergelijking met andere 100.000+ steden doet Maastricht het goed

Aandeel OV gebruik < 7,5 km

Effectindicatoren ¹		Realisatie					Begroting
		2015-2019	2016-2020 ²	2017-2021 ²	2018-2022 ²	2019-2024 ²	2021-2025
Aandeel van het gebruik van OV (%) ¹	In Maastricht	3	3	3	3	2	3
	Van en naar Maastricht	16	14	16	16	15	16

1) De cijfers in de tabel zijn gebaseerd op het gemiddelde van een periode van vijf jaar i.v.m. de betrouwbaarheid van de data. Als gevolg van de beschikbaarheid van de benodigde data loopt verantwoording van deze indicator altijd een jaar achter. Bron: CBS - OViN.

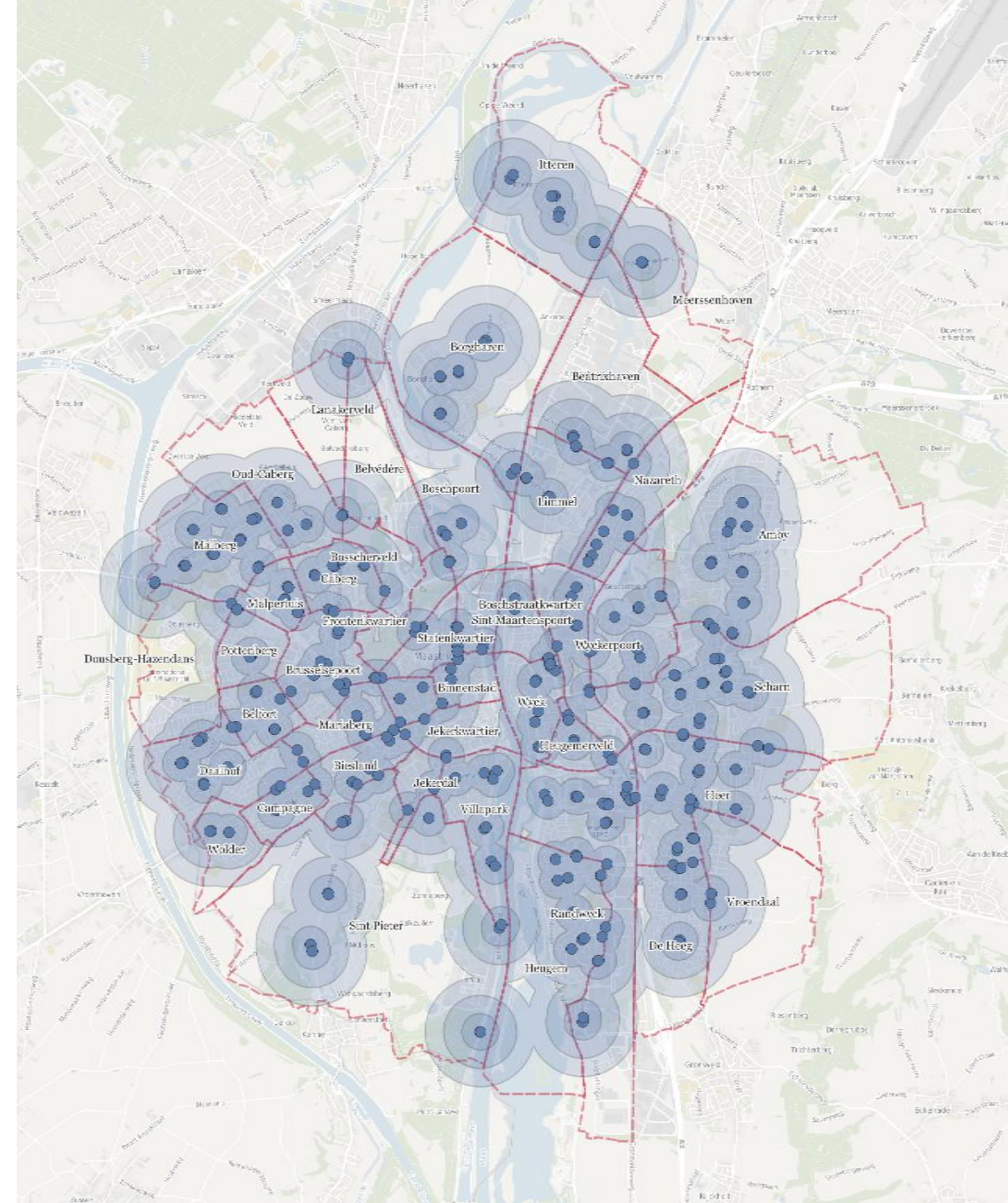
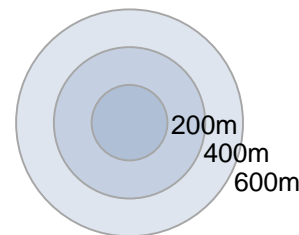
2) De maatregelen in verband met corona hebben gevolgen gehad op de vervoerswijzekeuze in deze periode.

Dekking OV haltes

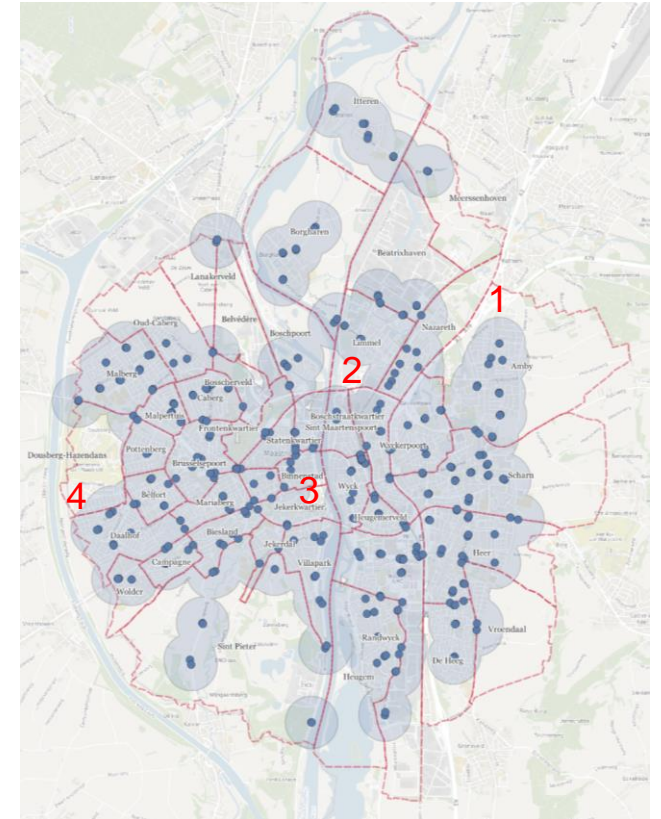
- Landelijke CROW richtlijn [acceptabele loopafstand](#) tot bushalte: 200 – 500 meter. Provincie Limburg hanteert 600 meter in [onderzoek Ecorys](#) naar kwaliteit OV in Limburg.
- Maastricht kent een bovengemiddelde dekking. De gemiddelde afstand voor een inwoner tot een OV halte in Maastricht bedraagt **200 meter** (CBS, 2021) → *daarmee behoort Maastricht tot de beste gemeenten van Nederland*
- % woningen binnen hemelsbrede afstand tot halte:
  - < 200m bevinden zich **70,8%** van de woningen
  - < 400m bevinden zich **98,6%** van de woningen
  - < 600m bevinden zich **99,9%** van de woningen

* Op basis van eigen analyse BAG verblijfsobjecten met gebruiksdoel woonfunctie

Conclusies bereikbaarheid buurten

- In delen van de volgende woonbuurten is de afstand tot een halte groter dan 400 meter: Amby (1), Limmel (2), Jekerkwartier (3) en Hazendans (4).
- Klachten of verzoeken rondom OV bereikbaarheid hebben we de laatste jaren voornamelijk ontvangen vanuit het Jekerkwartier, Hazendans, Sint Pieter en Belvédère.
- Recent doorgevoerde verbeteringen in lijn met motie:
  - Buslijn 12 (Boschpoort – Sint Pieter) is weer gaan rijden op zondag, rijdt tot later door in het weekend en rijdt nu via het station en de Markt
  - Buslijn 13 (Kanne – Station Maastricht) verbindt nu Biesland via winkelcentrum Brusselse Poort met het station

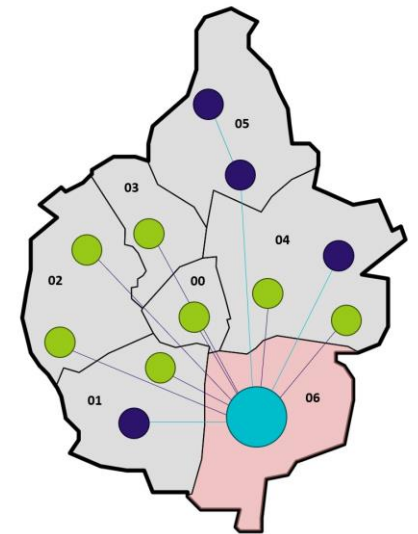
Conclusies bereikbaarheid voorzieningen

- Uit recent onderzoek (KiM, 2024: [‘Acceptabele Bereikbaarheid, een reizigersperspectief’](#)) blijkt dat naar een station een reistijd met het ov van 20 min. nog acceptabel gevonden wordt, naar een winkelcentrum en ziekenhuis 30 min. en naar een culturele instelling als theater en bibliotheek 50 min.
- Belangrijkste voorzieningen (station, MUMC+, Vrijthof/Markt en Centre Céramique) zijn binnen **30 tot 35 minuten** te bereiken (halte naar halte) vanuit alle woonbuurten, met maximaal 1 overstap.
- Overschrijding van de ‘acceptabele reistijden’ gelden vooral voor de buitenwijken (Daalhof, Amby en Borgharen/Itteren). Dit is een gevolg van de afstanden die afgelegd moeten worden vanuit deze buitenwijken.

Bereikbaarheid MUMC met OV in Maastricht

CBS-wijken	Omgeving	Lijnnummers	Reistijd	Overstap
Wijk 00 Centrum	-	Lijn 1, 5, 7, 10, 15	< 15 min.	Directe verbinding
Wijk 01 Buitenwijk Zuidwest	Wolder	Lijn 3 + 1, 5, 10, 57	< 30 min. < 20 min*	Max. 1 overstap
Wijk 02 Buitenwijk West	Daalhof	Lijn 10	< 10 min.	Directe verbinding
Wijk 03 Buitenwijk Noordwest	Pottenberg	Lijn 5, 6, 15	< 35 min.	Directe verbinding
Wijk 04 Buitenwijk Oost	Station / Wyck	Lijn 7	< 30 min.	Directe verbinding
Wijk 05 Buitenwijk Noordoost	Amby	Lijn 1, 5, 10, 15, 57	< 10 min.	Directe verbinding
Wijk 06 Buitenwijk Zuidoost	Scharn	Lijn 6 + 1, 5, 10, 15, 57	< 30 min.	Max. 1 overstap
	Limmel	Lijn 7	< 10 min.	Directe verbinding
	Borgharen / Itteren	Lijn 9, 30 + 1, 5, 10, 57	< 30 min.	Max. 1 overstap
	De Heeg	Lijn 9 + 1, 5, 10, 57	< 30 min.	Max. 1 overstap
		Lijn 1, 5, 7, 10, 15, 57	< 10 min.	Directe verbinding
		Lijn 1, 57	< 10 min.	Directe verbinding

* Vanaf medio/eind 2025: Nieuwe route lijn 3 gaat via Ceramique waardoor snellere overstap mogelijk is richting MUMC

In de *bijlage* bij deze presentatie wordt de bereikbaarheid van de verschillende voorzieningen zoals bovenstaand weergegeven. Dit is in kaart gebracht door Arriva op basis van de huidige dienstregeling

Aanvullende mobiliteit: buurtbus en Arriva Vlinder

- **Buurtbus:**
  - Wordt gereden door vrijwilligers, volgens vaste dienstregeling en vaste route met een 8 persoons bus.
  - Vraagt om grote groep vrijwilligers en minimaal 5.000 reizigers op jaarbasis.
  - Toevoegen van lijnen binnen het bestaande netwerk kan er toe leiden dat de vervoersvraag op 'reguliere' lijnen daalt en deze dus een risico lopen niet langer rendabel te zijn en moeten versoberen.
- **Arriva Vlinder:**
  - Vorm van flexvervoer, meer vraaggestuurd, Vertrekt op vaste momenten vanaf station en rijdt direct naar gewenste halte(s). Wordt gereden met 8-persoons bus.
  - De vervoersvraag in Maastricht is te groot om dit concept in huidig vorm toe te kunnen passen. Dan zouden er (te) veel kleine busjes nodig zijn.
- **Voorlopige conclusie en advies** (in afstemming met provincie en Arriva):
  - Inzet van buurtbus en Arriva Vlinder in de huidige vorm is in Maastricht weinig kansrijk, voornamelijk vanwege de (relatief grote) vervoersvraag en de dichtheid van het netwerk.
  - Daarom binnen perspectief van 'Publieke Mobiliteit' kijken naar alternatieven als meerijden, deelmobiliteit en koppeling met doelgroepenvervoer (o.a. WMO) ter bevordering van de bereikbaarheid voor de kwetsbare doelgroepen op een maatwerk wijze. Publieke Mobiliteit is één van de speerpunten binnen het recent vastgestelde [Ontwikkelplan OV Limburg](#) van de provincie.

Stand van zaken Dal Vrij Limburg

- Op 20 december 2024 bent u middels de [RIB 'DalVrij update 20 december 2024'](#) geïnformeerd over de huidige stand van zaken.
- In het kort:
  - Het Dal Vrij product betreft een besluit van de Provincie en is geen gemeentelijke regeling. De gemeenten verleent wel haar medewerking
  - De gemeente faciliteert in het bereiken van de doelgroep inwoners met een inkomen tot 100% van het sociaal minimum die bekend zijn;
  - Arriva richt, onder regie en op kosten van de provincie, een centraal aanvraagloket in voor het afhandelen van alle aanvragen voor inwoners die niet bekend zijn;
  - De verwachte uitrol voor de doelgroep die bekend is vindt plaats in het eerste kwartaal van 2025

Vervolg

- In het kader van opstellen jaarlijkse vervoerplannen verder in gesprek met Arriva over optimaliseren bereikbaarheid waar mogelijk, evenals over hun visie voor het OV in Maastricht. Cyclus opstellen nieuw vervoerplan start dit jaar in februari 2025.
- Met Arriva en Provincie een vervolg geven aan OV-studie binnenstad (deel 2), waarbij onderzocht wordt of en hoe de binnenstad op een alternatieve wijze bediend kan worden, voornamelijk voor de kwetsbare doelgroepen. Terugkoppeling over uitkomsten volgt medio 2025.
- Met provincie om tafel over uitwerking en kansen binnen Publieke Mobiliteit en dit concept en bijbehorende alternatieve vormen van ov uitwerken richting nieuwe concessie.

Bedankt voor
uw aandacht

Zijn er nog vragen?